

A MÉSZÁRLÁS TENGERÉRE

Az elmúlt néhány hónapban olasz vadászok több százmillió forint eszmei értékű lelőtt, védett madarat próbáltak meg ki- vagy átcsempészni Magyarországon. A híradások filmfelvételein a nézők apró madarak tetemeinek százait láthatják, és valószínűleg nem értik, miért kellett ezeknek az állatoknak elpusztulnia

Közismert tény, hogy ősszel madarak milliói indulnak Európából délnek, afrikai telelőterületeik felé. Ezek a madarak nem véletlenszerűen vonulnak, hanem alapvetően három útvonalat használva: a Földközi-tenger keleti partja mentén, a Gibraltári-szoroson keresztül, vagy a mélyen a tengerbe nyúló olasz „csizmán” át. Ezek a területek olyanok, mint a homokóra nyaka: összpontosítva vezetik le a hatalmas madártömegeket.

Papageno utókora

Az évente kétszer, ősszel és tavasszal rendszeresen megjelenő, több száz tonnányi repülő hús a középkor emberének kiaknázható szabad energiaforrást, táplálékot jelentett. A lőfegyverek megjelenése előtt a vonuló madarak elejtésének egyetlen mód-

Gyűrűzött cinege az ornitológus fogóhálójában. A madárfogókeretet ma már Olaszországban is csak gyűrűzés, kutatás céljából szabad használni

Duna-Dráva Nemzeti Park archívuma

Középkori szokás – ultramodern technikával

Olaszországban ma a madarak vadászatát fajokra meghatározott és személyre szabott kvóták szabályozzák, a madárfogó kertek közül pedig csak azok működhetnek, melyek hivatalos madárgyűrűző-, -kutatóhelyként alakultak át. A szabályozás mellett is engedéllyel rendelkező vadászok tízezrei lőnek mindenre, ami repül, még Európa legkisebb madaraira, az alig négy és fél grammos királykákra is! És ez még csak a jéghegy csúcsa, hiszen szinte minden vidéki háztartásban ott lapulnak a sufniban a nagypapától örökölt fogóeszközök, hívókalitkák, és rengeteg a törvényellenesen tartott hívómadár is, melyek megkönnyítik a vadászatot. Emellett külön technikai háttérpar gyártja a csaliként szolgáló hívómadár-bábukat, és a speciális hívómagnókat, műsoros madárhang-kazettákkal.

Pacsirták cérnaszálon

A túlvadászat és a törvényi szabályozás következtében egyre soványabb a szákmány Itáliában, így egyre ritkább a töltött pinty, pacsirta vagy rigó az éttermek kínálatában

NINCS VÉGE!

Az olasz vadászoktól 1996 és 2001 között elkobzott madarak európai listáján 454 faj szerepel. Noha minden bizonnyal az összesítést elkészítő, természetkárosítással foglalkozó norvég rendőrnek sem jutott tudomására minden egyes kobzás (nem beszélve arról, hogy mennyi eset maradt felderítetlenül), a mennyiség még így is döbbenetes: közel kétszáz ezer madárról van szó. A legnagyobb számban pityerek, pacsirták és fűrjek estek áldozatul, de olyan ritkaságok is szerepelnek a listán, mint a tarvarjú, a szakállas saskeselyű vagy a kerecsensólyom. Időközben a lista tovább bővült, hiszen lapzártánkkor a rábafüzési határátkelőhelyen újabb 56 védett madár tetemére bukkantak egy olasz személyautóban.

és a háztartások vasárnapi asztalán. Ezért sok olasz húsmadár-vadász külföldön próbál szerencsét, „bagóért” lefizetve a kispenzü helybelieket. A lelőtt, sokszor már konyhakész madarakat Olaszországba csempézik, ahol busás haszonnal eladják az éttermeknek. Ha itt is érvényesül a „jéghegy-effektus”, a kár éves szinten csak Magyarországon több milliárdos nagyságrendű. A Balkánon a rosszabb életszínvonal miatt még szabadabb a rablás: 2001 tavaszán a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület madárgyűrűző-kutatóexpedíciója Montenegróba azért hiúsult meg, mert az olasz vadászok szó szerint mindent agyonlőttek, ami élt és mozgott a tervezett helyszínen, így nem volt értelme elindulni.

Ki fizeti a számlát?

A kialakult helyzetért azonban igaztalan dolog lenne egyedül az olasz vadászokat okolni. Az ő cselekedeteikre a történelmi előzmények okán legalább lehet valamiféle kulturális magyarázatot találni. Nem így a hazai segítőkére, akik némi alamizsnáért nemcsak a lelküket adják el (már ha egyáltalán van nekik), de hozzájárulnak ahhoz is, hogy idegenek kirabolják az ország faunáját. Többé már nem hiteles arra hivatkozni, hogy mennyi bevételt hagynak az országban az olasz vendégvadászok: nyilvánvaló, hogy az árat valójában nem ők, hanem a hazai élővilág fizeti meg. Mindenképpen lépni kell tehát: végre kiszabni a természetvédelmi törvények által lehetővé tett büntetéseket, a hallgatással beleegyező vadásztársaságokat feloszlatni, és szigorítani a külföldiek vadásztatásának ellenőrzését, aminek költségeit természetesen a vadásztársaságoknak, illetve a vendégnek kellene fedeznie. Kérdés persze, hogy ilyen feltételek mellett is megmarad-e a magyarországi vadászturák vonzereje...

Orbán Zoltán

Zoopedagógus,

Jászberényi Állat- és Növénykert